

HENRIKKA RÖNKKÖNEN

MIELI-
KUVITUS-
POIKA-
YSTÄVÄ

JA MUITA SINKKUELÄMÄN PERUSASIOITA

ATENA

Tämä kirja on täyttä faktaa ja fiktiota. Osa on tapahtunut minulle, osa tutuilleni, osa mielikuvituskavereilleni.

Varmaa on kuitenkin se, että kaikki on tapahtunut.

Kerron asiat rehellisesti ja suoraan. Puhun paljon seksistä ja käytän härskejä sanoja.

Noin. Sinua on varoitettu.

ESI(LEIKKI)PUHE

Nainen makaa sängyllä miehen kanssa. He suutelevat. Miehen käsi sivelee hennosti mutta määrätietoisesti naisen rintaa. Naisen toinen käsi silittää miehen poskea, toinen valuu hänen paljasta vatsaansa pitkin hitaasti alaspäin. Tämä on ensimmäinen kerta, kun he uskaltavat näin lähelle toisiaan.

Mies on äärimmilleen kiihottunut, sillä hän on odottanut tätä hetkeä jo kauan. Hänen hengityksensä on muuttunut raskaaksi. Hän kuiskaa naisen korvaan:

- Mä haluan sua.
- Niin mäkin sua, nainen vastaa.

Ja sitten hän jatkaa:

– Mutta menkat on alkamassa ihan kohta ja mulla tulee semmosta tiputteluvuotoa. Siis ei se mitään verta ole. Tai on se. Mutta se on muuttunut ruskeaksi. Ja sit mulla on ollut hiiva just.

MISTÄ KAIKKI ALKOI

Olin parisuhteessa seitsemän vuotta. Se oli elämäni ensimmäinen oikea suhde. Se alkoi, kun olin lukioikäinen hempukka, joka uskoi olevansa aikuinen ja tietävänsä maailmasta kaiken. Asuin vielä kotona, jossa kaikki oli riekaleina ja josta sain mallin, että suhteet epäonnistuvat, rakkautta ei näytetä, toiseen ei kosketa eikä asioista puhuta – paitsi huutamalla. Rakastuin Nallekarhuuni, ihanaan sympaattiseen poikaan. Mutta valitettavasti hän oli samanlainen kuin isäni, joka sulkeutui juuri silloin, kun olisi pitänyt puhua. Ja itse aloin käyttäytyä kuin äitini, joka puhui juuri silloin, kun olisi pitänyt vaieta. Sain suhteen, joka oli juuri samanlainen kuin kotona, tai itse asiassa tein itselleni sellaisen, koska luulin että sellaisia suhteet ovat.

Me rakastimme toisiamme silti. Me kunnioitimme toisiamme; ainakin silloin, kun emme olleet mykkäkoulussa tai riidelleet. Seksi kulki rutiinilla. Hän nuoli minua ja minä laukesin. Sitten minä otin häneltä suihin, ja ennen laukeamista hän penetroitui minuun muutamassa eri asennossa. Yritin välillä rikkoa

rutiinia ja tehdä jotain villiä, esimerkiksi jättää alushousut hameen alta pois, kun olimme metsäkävelyllä, mutta hän ei uskaltanut panna minua metsässä. Hän pelkäsi, että joku näkee. Minä olisin halunnut panna kaikkialla, rikkoa kaikkia lakeja, tehdä jokaisen tuumuuden. Hän ei.

Ajattelin, että sellaisia suhteet ovat. Että näin kuuluukin olla.

Muutaman vuoden välein harkitsimme Nallekarhuni kanssa eroa, mutta emme lopulta kuitenkaan uskaltaneet. Me tarvitsimme toisiamme aikuisuuden kynnyksellä, epävarmoina kaikesta. Ja minä tietysti luulin, ettei suhteessa kuulu olla mitenkään erityisen onnellinen. Minä luulin, että kuuluu istua sohvalla kolmen metrin päässä toisesta ja että kädestä ei pidetä kiinni. Ei suukotella julkisesti eikä oikeastaan missään. Katsotaan telkkaria hiljaa, ja kun mennään jääkaapille, toiselle ei tuoda sieltä mitään, koska hän voi käydä kaapilla ihan itse.

Minä, Nallekarhuni, isäni tai äitini emme olleet pahoja eikä meitä riivannut saatana – kukaan meistä ei vaikean hetken yllättäessä kuolannut, kouristellut ja leijunut sängyn päällä papin huutaessa Isä meidän -rukousta vieressä. Mutta kahden väärän ihmisen suhde on kuin jyrkkää alamäkeä valuva katujuvä, joka vetää tasaiseksi kaiken, mikä on saatu kasattua pystyyn. Ja liian usein ei itse tajua, mitä tapahtuu. Sitä vain ajattelee, että me selviämme tästä. Unohtaa, ettei suhteen kuulu tuntua sellaiselta että taistellaan

yhdessä, tehdään selkä verellä töitä, puurretaan hiki pinnassa, kädet rakoilla ja jalat maitohapoilla. Sen ei kuulu tuntua taistelulta, jossa kaksi ihmistä seisoo vastakkain miekat ojossa ja molemmat toivovat voittavansa. Sellaisessa suhteessa väsy. Ja kun väsy, tulee kiukkuseksi. Sitten ei osaakaan enää käyttäytyä vaan alkaa ärsyyntyä ja sättiä toista. Ja jos itsessään ei kykene näkemään mitään korjattavaa, kaikki on todellakin mennyt pahasti pieleen.

Vuosia eromme jälkeen ymmärsin, mikä Nallekarhuni tarkoitus oli ollut elämässäni. Hän tosiaankin oli minulle kuin iso pehmolelu, jonka kainaloon pystyin aina käpertymään ja jolle sain kertoa kaiken, mitä ajattelin. Hän oli minun turvani, mutta pehmolelun tavoin mykkä, ei vastannut mitään. Oli vain siinä. Istui vakiopaikallaan vuoteen reunalla ja jätti vuosien saatossa patjaan kankkujensa painauman.

Seitsemän vuoden aikana turhauduin hiljaiseen pehmoleluuni ja minusta tuli hirviö. Revin nalleistani kaikki täytteet ulos.

Joku voisi luulla, että olin riekaleina erosta, sillä olimme olleet yhdessä pitkään, seitsemän vuotta. Mutta se ei mennyt ihan niin. Olin riekaleina *ennen* eroamme, kun tajusin yhtäkkiä, ettei suhteemme toimi ja minun pitää sanoa se ääneen. Että joudun särkemään ihanan Nallekarhuni sydämen. Sillä se on minun elämässäni pahin pelko: että loukkaan toista. Toiseksi pahin pelkoni on, että loukkaan itseäni,

kun en uskalla kuunnella, mitä sisimpäni yrittää sanoa.

Mutta peloistani huolimatta minun oli sanottava, ettei suhde toimi, jotta voisin pelastaa meidät molemmat ja jotta me molemmat olisimme vielä joskus onnellisia. (Nyt minä olen ollut sinkkuna viisi vuotta, hän seurustellut onnellisesti neljä.) Olin tullut hulluksi siinä suhteessa. Olin valittanut, nalkuttanut, urputtanut ja kimittänyt joka päivä enemmän, sillä olin halunnut muuttaa Nallekarhuani. Olin pannut hänet kärsimään. Syyttänyt häntä kaikesta. Tiskeistä, siivoamisesta, reittivalinnoista, aikatauluista, koirien kouluttamisesta ja muusta turhanpäiväisestä. (Itse asiassa tein tätä jo joka päivä, paitsi silloin, kun hän ei ollut kotona.)

Yksi ainut ilta sai silmäni aukeamaan meidän epäsovivuudellemme. Kahden viikon kuluttua ero oli selvä päässäni. Mitä tapahtui?

Tapahtui toinen mies, Pasi. Tapasin hänet Tavastialla CMX:n keikalla. Hengasimme samassa porukassa illan ja myös seuraavan darrapäivän.

Nauroimme.

Minusta tuntui, etten ollut nauranut niin paljon koko elämäni aikana. Tunsin olevani oma itseni pitkästä ajasta.

Välillämme ei tapahtunut mitään ihmeellistä tuon vuorokauden aikana, sillä olinhan vielä suhteessa. Halaaminen oli lähin kontaktimme fyysisesti, mutta henkisellä tasolla välillämme säkenöi ja liekehti.

Tämä mies sai minut tuntemaan kuin olisin hengittänyt ensimmäistä kertaa. Kuin olisin puskenut itseni vaginasta ulos ja huutanut, räähkynyt ja parkunut.

– Sulla on paljon luomia, Pasi sanoi, ja minä työnsin ujustellen hänen kätensä pois omaltani, sillä vihasin niitä. – Ne on söpöjä, hän jatkoi ja katsoi punastunutta naamaani hymyillen. Sydämeni sulii, sillä en ollut kuullut sellaista kehua koskaan. En ollut kuullut minkäänlaista kehua. En ollut koskaan aikaisemmin kokenut olevani seksikäs tai söpö.

Kaikki päässäni muuttui yhden ainoan vuorokauden aikana. Oli vaikea hengittää, mutta samalla niin helppo olla. Silloin tiesin, että minun ja Nallekarhuni kuuluu erota.

Pasi sai minut ymmärtämään, kuka minä olen, mitä hyvää minussa on ja miksi minun pitää erota. Hän sai minut myös näkemään, että on olemassa kahdenlaista välittämistä: rauhallista ystävyyttä, jota minulla oli Nallekarhuni kanssa, ja sekopäistä himoa ja raivoa, jota minulla oli Pasiin kanssa. Ja vaikka suhteeni Pasiin olikin epämääräinen, kutsun sitä silti rakkaudeksi. Kutsun myös Nallekarhuni ja minun välistä himotonta ystävyyttä rakkaudeksi. Sillä ei ole väliä, kumpi näistä rakkauksista on ”parempaa”. Olennaista on se, miten erilainen minä olin näiden kahden erilaisen tunteen ja ihmisen ympäröimänä.

Minä ja Nallekarhuni olimme lopulta erosta samaa mieltä, vaikka hän olisi halunnutkin jatkaa – väkisin. Hänen koko loppuelämänsä haave oli keittää

minulle aamukahvit, vaikka minä jätin aina ne juomatta. Nallekarhuni halusi pysähtyä ja pitää kaiken ennallaan, minä halusin liikkua ja muuttua. Hän kulki tuttua reittiä ja minä valitsin aina sen, mihin paistoi aurinko.

Minä itkin. Me itkimme yhdessä. Itkimme sylikäin ja erillään. Minä itkin töissä ja soitin äidilleni, ihmiselle joka tuntee minut parhaiten, että mitä tehdä, kun itkettää koko ajan. Että olemme tehneet niin paljon töitä suhteemme eteen. Olin yrittänyt neuvoa Nallekarhuani, kertoa tunteistani, opettaa häntä ymmärtämään minua. Olimme työskennelleet toistemme parissa jo vuosia. Emme halunneet luovuttaa, mutta silti hän jatkoi toiveikkaani aamukahvieni keittämistä, ja minä puin takkia ylleni jo ennen kuin kahvi oli valmista.

– Voi rakas kulta, ei suhteen kuulu tuntua työltä, äiti sanoi.

Ja se riitti. Jos joku tietää suhteesta ja työnteosta, niin hän. Olin seurannut vanhempieni riitaisaa avioliittoa koko nuoruuteni. Lopulta se (onneksi!) päättyi eroon, sillä nykyään he elävät onnellisina uusissa tasapainoisissa suhteissaan.

En olisi kuunnellut tässä asiassa ketään muuta. Olisin heittänyt koko neuvon muiden lohdutussanojen roskalaatikoon ja ottanut sen sieltä aina välillä käsiini, pyöritellyt sitä hetken ja tullut siihen tulokseen, että en halua tätä ohjetta elämäni. *Ettei vain tarvitsisi erota.*

Vanhempieni avioliitosta opin, miten tärkeää on erota eikä sinnitellä yhdessä, kun molemmilla on paha olla. Toisaalta ymmärrän, miksi eroajatus pelottaa. Olinhan itsekin pyöriteltyt sitä jo vuosia ennen kuin uskalsin toimia. Mutta pelkäsin turhaan. Ero mahdollisti sen, että itkun sijaan jaksoinkin jälleen hymyillä.

Erofiliksissä on vaikeaa uskaltaa luottaa siihen, että kaiken ikävän jälkeen tulee jotain hyvää. Mutta jos ei pelkää erota, niin silloin ei ole välittänytäkään koskaan tarpeeksi.

Toki eron hetkellä on aina paska olo, mutta se on vain tunne ja se menee ohi. Ja kun isot asiat liikkuvat, maa tutisee. Ero ei kuitenkaan ole kuolema.

Huono uutinen on se, ettei mikään kestä ikuisesti. Ja hyvä uutinen on se, ettei mikään kestä ikuisesti.

Koska eromme hetkellä meillä molemmilla oli hirveä olo, toimimme niin kuin suurin osa muistakin. Sovimme, että muutamme eri osoitteisiin ainakin toistaiseksi. Tiesimme että se sopimus oli tarkoitettu pelastusrenkaaksi, jonka avulla jaksaa uida rantaan, koska sinne pitääkin yhtäkkiä räpiköidä yksin. Me molemmat tarvitsimme ajatusta, että otetaan etäisyyttä ja katsotaan. Todellisuudessa kumpikaan ei kääntynyt enää katsomaan taakseen.

Eropäätöksemme jälkeen emme olleet toisillemme vihaisia, ainoastaan kylmiä ja etäisiä. Niitä tunteita tarvitsee, jotta voi päästää oikeasti irti. Muuten olisimme vieläkin samassa tilanteessa – minä perisin

raivoissani nallestani täytteitä ulos ja toivoisin, että kyllä tämä joskus vielä muuttuu paremmaksi.

Viha ja kiukku antavat rohkeuden päästää irti *meistä*. Me sitä ja me tätä. Jos hukkuu kokonaan *meihin*, kadottaa lopulta itsensä.

Joten uudenvuodenaattona rakettien paukkuesa taivaalla me istuimme kotona sylkkäin itkien – ja erosimme.

Asuin Nalleni kanssa eromme jälkeen vielä kaksi kuukautta saman katon alla, sillä molempien piti löytää oma asunto. Välimme olivat muuttuneet etäisemmiksi. Puhuimme vain pakollisista asioista: ruoista, tavaroiden jaosta ja koirien ulkoilutuksista. Seksi oli loppunut jo ennen eroamme, ja nukuimme yhteisessä sängyssämme niin kaukana toisistamme kuin mahdollista. Tosin niin olimme nukkuneet yhdessäolo-aikanammekin.

Tsättäilin iltaisin Pasin kanssa. Lähettelin hänelle yhtenäen hymiöitä, vaikka en oikeasti edes tajunnut hänen vitsejään. Sillä ei ole merkitystä, kun on ihasnut. Sitä paitsi vitsi menee selittämällä pilalla, joten tekohymiö on silloin parasta, mitä voi toiselle antaa. En ajatellut missään vaiheessa eroavani hänen takiaan tai haluavani olla hänen kanssaan. Tajusin vain sen, että hän sai minut näkemään suhteeni uudessa valossa. Olin samanaikaisesti onneton ja onnellinen. Tunsin, että asiat alkoivat järjestyä ja mennä oikeaan suuntaan.

Vaikka en eronnut Pasiin takia, näin meidät romanttisen elokuvan päätähtinä, jotka loppukoh-
tauksessa löytävät toisensa kaikkien vastoinkäymisten
jälkeen. Näin jälkikäteen asiaa katsoessani olen tajun-
nut, että rakkauselokuvat ja Disney-sadut ovat paljon
vaarallisempia kuin sotapelit. Nuoret tytöt haaveile-
vat koko elämänsä satumaisesta prinssistä ja elämästä,
jollaista ei ole muualla kuin kirjan kansien välis-
sä. Sellaista satuprinssin paikkaa ei voi kukaan oikea
ihminen täyttää.

Minä ainakin kusetin itseäni täysillä. Elin prinssi-
haaveiden ja todellisuuden rajamailla. Uskottelin it-
selleni, että en minä Pasiin halua, että Pasi on vain yksi
mies muiden joukossa. Mutta rakkaushaaveeni olivat
juurtuneet häneen – ajattelin, että hän on pelastajani,
sillä hänen avullaan silmäni avautuivat. Samalla ku-
vittelin, että pelastajan on oltava vierelläni valppaana
koko loppuelämäni ajan. Mutta tämä ajatus on yhtä
älytön kuin se, että rupeaisin stalkkaamaan tuntema-
tonta ambulanssimiestä, joka on kiskonut minut jäistä
ylös. ”Se on kuules ambulanssimies-Pertsä nyt niin,
että me mennään naimisiin, koska sä pelastit mut.”
Eiväthän asiat niin mene.

Mutta silloin tämä ajatus tuntui aivan järjelliseltä.
Varsinkin kun aloin lukea merkkejä, joita universumi
minulle antoi: minulla ja Pasilla oli tismalleen sa-
manlaiset verhot ja samannimiset soittolistat, sama
lempiohjelma ja törmäsimme hausvasti kaupungilla
juuri, kun ajattelin häntä.

Kun tarpeeksi haluaa, löytää mitä tahansa merkkejä ympäriltään tukeakseen juuri niitä asioita, joista on epävarma. Itsevarman ihmisen ei tarvitse yrittää lukea ja tulkita yhtään mitään.

Lopulta minä kannoin jukkapalmuni ja koirani uuteen opiskelijajayksiöön. Laitoin heti Pasille viestiä, pääseekö hän käymään. Hän unohti vastata.

– Sellainen se Pasi on, naurahdin ensin itsekseni ja neitsyt-itkin sen jälkeen uuden asuntoni, sillä olin odottanut yhteisiä hetkiämme ja ajanut häpykarvankin jo valmiiksi.

Siitä alkoi täysin uusi elämä. Erilainen ja pelottava, jännittävä ja ahdistava, tuskainen ja turhauttava, onnellinen ja iloinen, kaikkein opettavaisin ja tärkein aika elämästäni tähän mennessä – nimittäin sinkku-elämä.